

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Андрій Редька

foi+request-137911-

@

Міністерство юстиції України розглянуло Ваші запити, які надійшли 27 листопада 2024 року на callcentre@minjust.gov.ua щодо надання інформації та в межах компетенції повідомляє таке.

Керуючись положеннями частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України, пункту 3 частини першої статті 7 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», підпунктів 32, 33 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Мін'юст відповідно до покладених на нього завдань надає роз'яснення та організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Міністерства юстиції України, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, а також стосовно актів, які ним видаються.

Разом з тим інформуємо, що відповідно до частини першої статті 3 Кримінального кодексу України (далі – КК) законодавство України про кримінальну відповідальність становить КК, який ґрунтується на Конституції України та загальноєвропейських принципах і нормах міжнародного права.

Підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад кримінального правопорушення, передбаченого КК (частина перша статті 2 КК).

Згідно з частинами першою, третьою статті 6 КК особи, які вчинили кримінальні правопорушення на території України, підлягають кримінальній відповідальності за КК.

Кримінальне правопорушення визнається вчиненим на території України, якщо його виконавець або хоча б один із співучасників діяв на території України.

Практичне застосування положень КК, зокрема встановлення наявності складу відповідного злочину та притягнення за наявності підстав до кримінальної відповідальності, здійснюється правозастосовними органами в порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК).

Орган досудового розслідування, на якого покладається розслідування кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку є *Служба безпеки України* (частина друга статті 216 КПК).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 2 Закону України «Про прокуратуру» на *прокуратуру* покладається, зокрема, нагляд за додержанням законів органами, що проводять досудове слідство.

СІД/АСИ/МД

Міністерство юстиції України

№ 1008117/П-Р-7330/11.1.1 від 09.12.2024

Підписувач: Банчук Олександр Іванович

Сертифікат: 382567105294A79704000000175A0500854FD602

Дієвий з 10.09.2024 14:27:45 по 10.09.2025 14:27:45

Офіс Генерального прокурора організовує та координує діяльність усіх органів прокуратури з метою забезпечення ефективного виконання функцій прокуратури (частина перша статті 8 Закону України «Про прокуратуру»).

Водночас повідомляємо, що 21 серпня 2024 року Законом України «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» № 3909-IX було ратифіковано Римський статут Міжнародного кримінального суду (далі – Римський статут). Окрім того, було внесено відповідні зміни до КК з метою приведення національного законодавства у відповідність із Римським статутом.

Зокрема, в КК додано нову статтю 442¹ «Злочини проти людяності». Згідно з частиною другою згаданої статті, кримінально караним визнається умисне вчинення в межах широкомасштабного або систематичного нападу на цивільне населення злочину апартеїду, винищення, вбивств.

Також зазначаємо, що згідно з пунктом 1 примітки під нападом на цивільне населення слід розуміти багаторазове (два і більше разів) вчинення будь-якого з діянь, зазначених у цій статті, проти цивільного населення на виконання або на підтримку політики держави чи організації, що спрямована на вчинення такого нападу.

З метою імплементації положень Римського статуту, уточнено редакцію статті 438 КК, яка напряду відсилає до інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, в тому числі й Римського статуту.

Стаття 8 Римського статуту охоплює широкий спектр порушень міжнародного гуманітарного права, включаючи вбивство цивільних осіб.

Зокрема, вбивство цивільних осіб може підпадати під кваліфікацію за статтею 8 Римського статуту, у наступних випадках: а) пункт 8(2)(а)(і): умисне вбивство; б) пункт 8(2)(с)(і): посягання на життя й фізичну недоторканність, зокрема вбивство в будь-якій формі, каліцтво, жорстоке поводження та катування.

Згідно з частиною другою статті 438 КК кримінально караними є усі діяння, які підпадають під кваліфікацію частини першої статті 438 КК, якщо вони спричинили загибель людини.

Принагідно зазначаємо, що відповідно до статті 146 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року (далі – Женевська конвенція IV), Високі Договірні Сторони зобов'язуються надати чинності будь-якому закону, необхідному для надання дієвих карних санкцій для осіб, які вчиняють, або наказують іншим учинити будь-яке серйозне порушення цієї Конвенції, визначеного в цій статті.

Згідно з статтею 147 Женевської конвенції IV, одним із серйозних порушень, про які йдеться в попередній статті, є, зокрема, умисне вбивство цивільних осіб.

При цьому інформуємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, а мають лише інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК